

"Allah mü'minlerden canlarını ve mallarını, karşılığında cenneti onlara vermek suretiyle satın almıştır." ayeti ile "Cennet fazl-ı İlahidir." ifadelerini nasıl anlayabiliriz?

"Allah, karşılık olarak cenneti verip müminlerden canlarını ve mallarını satın almıştır..." (Tevbe, 9/111)

Bu ayette insanın kesb-i istihkakına atıf var. Yani insan iman ve ibadetleri ile cenneti direkt hak etmiyor; ancak hak etmeyi hak ediyor. Yoksa cennet insanların iman ve ibadetinin direkt bir ücreti ya da mukabili değildir. **Çünkü insanın iman ve ibadeti**, verilmiş nimetlerin bile karşılığı değilken, daha verilmemiş cennete karşılık olması mümkün değildir.

Yani Allah, "*cennet sizin ameliniz karşılığı değil, ama amel ederseniz size onu amelinizin karşılığıymış gibi bahşedeceğim*" diyor. Yani cennet nimetini amele şart koşuyor. Cennetin amelimize şart koşulması birebir onu hak etmiş olduğumuz anlamına gelmiyor.

Mesela cömert ve zengin bir adam, muhtaç ve fakir bir adama sırf acıdığından ve faziletinden der ki; "*Sen benim şu küçük işimi yap, ben sana çok büyük bir hazine vereceğim.*" O fakir ve muhtaç adam da gider o küçük işi yapar, o zat da ona vaat ettiği hazineyi hak etmediği halde hediye eder. Şimdi adam kalkıp, "*Ben bu hazineyi alnımın teri ile aldım.*" diyerek o cömert adamın faziletini ve lütfunu inkar etse nankörlük etmiş olur.

Aynı temsildeki gibi, insanın ameli de cennete koşulmuş küçük ve basit bir şarttır. Cennetin verilmesindeki asıl paye Allah'ın fazlı ve cömertliğidir. İnsan bunun bilincinde ve şuurunda olmaz ise, ameli yüzüne bir paçavra gibi atılır. Cennetin, amellerin bir karşılığıymış gibi gösterildiği ifadeler, bu şarta matuftur. Bu şartı ne kadar güzel ve kuvvetli yaparsak, Allah'ın fazlı da o nispette güzel ve kuvvetli olur. Yani cennetin içindeki makamların artması, bu şartın ifasına göre şekilleniyor. Bu da haliyle sanki cennet ve içindeki makamlar bizim ibadetimizin bir neticesi, bir ücreti gibi algılanıyor.

Cennet de ve ona benzer bütün nimetler de Allah'ın bir fazlı, bir lütfundan başka bir şey değildir.